

**Eduskunnan vastaus hallituksen esitykseen raideliikenne-
vastuulaiksi ja laiksi liikennevakuutuslain muuttamisesta**

Eduskunnalle on vuoden 1997 valtiopäivillä annettu hallituksen esitys n:o 234/1997 vp raideliikennevastuulaiksi ja laiksi liikennevakuutuslain muuttamisesta.

Nyt koolla oleva eduskunta, jolle lakivaliokunta on antanut asiasta mietintönsä n:o 23/1998 vp, on hyväksynyt seuraavat lait:

Raideliikennevastuulaki

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 §

Lain soveltamisala

Tätä lakia sovelletaan raideliikenteessä aiheutuneiden henkilövahinkojen ja esinevahinkojen korvaamiseen, siltä osin kuin Suomea sitovasta kansainvälisestä velvoitteesta ei muuta johdu.

2 §

Määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan:

1) *raidekulkuneuvolla* junaa, metrojunaa, raitiovaunua ja muuta vastaavaa raiteilla liikumaan tarkoitettua kulkuneuvoa, vaunua tai laitetta;

2) *raideliikenteen harjoittajalla* raidekulkuneuvon omistajaa, haltijaa ja sitä, joka käyttää raidekulkuneuvoa raideliikenteeseen;

3) *radanpitäjällä* sitä, joka omistajana tai haltijana ylläpitää raideliikenteeseen käytettäviä väyliä, raiteita tai laitteita taikka ohjaa raideliikennettä; sekä

4) *moottoriajoneuvolla* liikennevakuutuslain (279/1959) 3 §:ssä tarkoitettua kulkuneuvoa.

3 §

Korvausvelvollisuus

Raideliikenteen harjoittaja on velvollinen korvaamaan vahingon, joka on aiheutunut raidekulkuneuvon käyttämisestä raideliikenteeseen.

Jos raidekulkuneuvon omistaja on luovuttanut toiselle oikeuden käyttää raidekulkuneuvoa, omistaja, haltija ja se, joka on käyttänyt raidekulkuneuvoa raideliikenteeseen, vastaavat yhteisvastuullisesti 1 momentissa tarkoitetusta vahingosta.

Radanpitäjä on velvollinen korvaamaan vahingon, joka on aiheutunut raideliikenteeseen käytettävästä viallisesta tai puutteellisessa kunnossa olevasta väylästä, raiteesta tai laitteesta taikka virheestä raideliikenteen ohjauksessa.

4 §

Ylivoimainen tapahtuma

Raideliikenteen harjoittaja ja radanpitäjä eivät vastaa vahingosta, joka on aiheutunut raideliikenteeseen liittymättömästä ylivoimaisesta tapahtumasta.

5 §

Moottoriajoneuvon tai eläimeen kohdistunut vahinko

Jos raidekulkuneuvon käyttämisestä aiheutunut vahinko on kohdistunut moottoriajoneuvon taikka tällaisessa ajoneuvossa olleeseen henkilöön tai omaisuuteen taikka raidealueella valvonnatta olleeseen muuhun eläimeen kuin poroon, tämän lain mukainen korvausvelvollisuus on vain, jos vahinko on aiheutunut:

- 1) raideliikenteen harjoittajan omasta tai sen palveluksessa olevan henkilön taikka raidekulkuneuvon matkustajan tahallisuudesta tai huolimattomuudesta;
- 2) siitä, että raidekulkuneuvon kulku tai sijoitus oli liikennesääntöjen vastainen;
- 3) siitä, että raidekulkuneuvo tai raideliikenteeseen käytettävä väylä, raide tai laite oli viallinen tai puutteellisessa kunnossa; tai
- 4) virheestä raideliikenteen ohjauksessa.

6 §

Yhteisvastuu

Jos kaksi tai useampi on vastuussa samasta raideliikennevahingosta, he vastaavat siitä yhteisvastuullisesti.

Yhteisvastuullisten korvausvelvollisten kesken vastuu jaetaan sen mukaan kuin harjataan kohtuulliseksi ottaen huomioon korvausvelvollisen osuus vahingon syntymiseen ja muut vahinkoon vaikuttaneet olosuhteet.

7 §

Myötävaikutus henkilövahinkoon

Jos raideliikennevahinkoa kärsinyt on tahallisesti tai törkeästi huolimattomuudesta myötävaikuttanut itselleen aiheutuneen henkilövahingon syntymiseen, suoritetaan siitä korvausta ainoastaan siltä osin kuin muut olosuhteet ovat vaikuttaneet vahingon syntymiseen.

Jos raidekulkuneuvon kuljettaja on aiheutanut itselleen henkilövahingon kuljettaessaan ajoneuvoa alkoholin tai muun huumaavan aineen vaikutuksen alaisena tai alkoholin ja muun huumaavan aineen yhteisvaikutuksen alaisena, kuljettajan korvausta voidaan alentaa tai se evätä sen mukaan, mikä

oli hänen osuutensa vahingon syntymiseen ja mitkä muut olosuhteet vaikuttivat vahinkoon.

8 §

Myötävaikutus muuhun kuin henkilövahinkoon

Jos vahinkoa kärsineen puolelta on myötävaikutettu raideliikennevahingon syntymiseen, korvausta voidaan muiden kuin henkilövahinkojen osalta alentaa tai se voidaan evätä sen mukaan, missä määrin vahinkoa kärsineen puolelta vaikutettiin vahingon syntymiseen ja mitkä muut olosuhteet vaikuttivat vahinkoon.

9 §

Myötävaikutus moottoriajoneuvon kohdistuneeseen vahinkoon

Jos vahinkoa kärsineen puolelta on myötävaikutettu vahinkoon, kun raidekulkuneuvon käyttämisestä aiheutunut vahinko on kohdistunut moottoriajoneuvon taikka tällaisessa ajoneuvossa olleeseen omaisuuteen, määrätään kaikki vahinkoon vaikuttaneet seikat huomioon ottaen, missä määrin ja kenelle korvausta on suoritettava. Myötävaikutusta henkilövahinkoon on arvioitava siten kuin 7 §:ssä säädetään.

10 §

Kuormauksen ja muun työsuorituksen yhteydessä aiheutunut vahinko

Vahinkoa ei korvata raideliikennevahinkona, jos se on kohdistunut:

1) kuormauksen, kuorman purkamisen tai muun työsuorituksen kestäessä raidekulkuneuvon ollessa liikkumattomana raidekulkuneuvon omistajaan, kuljettajaan tai muuhun henkilöön, joka suoritti tässä tarkoitettua työtä; tai

2) kuormauksen, kuorman purkamisen tai muun työsuorituksen kestäessä sen kohteena olevaan omaisuuteen taikka tähän toimintaan osalliseen toiseen raidekulkuneuvon tai moottoriajoneuvon.

11 §

Kuljetettavaksi otettuun tavaraan kohdistunut vahinko

Raideliikenteessä kuljetettavaksi otettuun tavaraan kohdistuneen vahingon korvaamisesta säädetään erikseen. Tämän lain nojalla korvataan kuitenkin matkustajan yllä olleiden vaatteiden sekä mukana olleiden käsi- matkatavaroiden, henkilökohtaisten käyttöesineiden ja eläinten vahingoittuminen.

12 §

Korvattava vahinko

Korvaus raideliikennevahingosta määrätään vahingonkorvauslain (412/1974) 5 luvun 2—5 §:n ja 7 luvun 3 §:n säännösten mukaisesti.

Määrättäessä korvausta henkilövahingosta sovelletaan vastaavasti, mitä liikennevakuutuslain 6 §:n 2 momentissa säädetään.

13 §

Sovittelu

Korvausta esinevahingosta voidaan sovittella, jos korvausvelvollisuus harkitaan kohtuuttoman raskaaksi ottaen huomioon korvausvelvollisen ja vahinkoa kärsineen varallisuusolot ja muut olosuhteet. Jos vahinko on aiheutettu tahallisesti, on kuitenkin täysi korvaus tuomittava.

14 §

Takautumisoikeus

Se, joka on suorittanut tämän lain mukais- ta korvausta, on oikeutettu saamaan suoritta- mansa määrän vahingon aiheuttajalta tämän korvausvastuuta koskevien perusteiden mu- kaan.

15 §

Oikeus korvaukseen muulla perusteella

Tämä laki ei rajoita vahinkoa kärsineen oikeutta korvaukseen sopimuksen perusteella taikka vahingonkorvauslain tai muun lain nojalla.

16 §

Vastuunjako liikennevakuutusyhtiön kanssa

Jos vahinkoa kärsineellä on oikeus saada saman vahingon johdosta korvausta sekä tämän lain että liikennevakuutuslain mukaan, vastuu jaetaan korvausvelvollisten kesken siten kuin liikennevakuutuslain 20 a §:ssä säädetään.

17 §

Vanhentumisaika

Korvausta tämän lain perusteella on vaadittava kolmen vuoden kuluessa siitä, kun vahinkoa kärsinyt on saanut tietää vahingosta tai hänen olisi pitänyt siitä tietää. Korvausta on kuitenkin vaadittava kymmenen vuoden kuluessa vahingon tapahtumisesta.

18 §

Oikeuspaikka

Tässä laissa tarkoitettu kanne voidaan panna vireille siinä käräjäoikeudessa, joka oikeudenkäymiskaaren 10 luvun nojalla voi tutkia vahingonkorvausta koskevan asian. Kanne voidaan panna vireille myös siinä käräjäoikeudessa, jonka tuomiopiiriin alueella vahinko on sattunut tai vahinkoa kärsineellä on asuinpaikka.

19 §

Lain pakottavuus

Ennen vahingon ilmenemistä tehdyn sopi- muksen ehto, jossa rajoitetaan vahinkoa kärsineen oikeutta tämän lain mukaiseen kor- vaukseen, on mitätön.

20 §

Voimaantulo- ja siirtymäsäännökset

Tämä laki tulee voimaan päivänä
kuuta 199 .

Tällä lailla kumotaan rautatienkäytöstä johtuvan vahingon vastuusta 19 päivänä helmikuuta 1898 annettu laki (8/1898) siihen myöhemmin tehtyine muutoksineen.

Ennen tämän lain voimaantuloa raideli-

kenteessä aiheutuneen vahingon korvaamiseen sovelletaan tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä, vaikka vahinko olisi ilmennyt vasta tämän lain voimaantulon jälkeen.

Laki

liikennevakuutuslain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

lisätään 26 päivänä kesäkuuta 1959 annettuun liikennevakuutuslakiin (279/1959) uusi 20 a § seuraavasti:

20 a §

Jos vahinkoa kärsineellä on oikeus saada saman vahingon johdosta korvausta sekä tämän lain että raideliikennevastuulain (/) mukaan, vastuu liikennevakuutusyhtiön ja raideliikennevastuulain mukaan korvausvelvollisen kesken jaetaan sen mukaan kuin ilmenneeseen huolimattomuuteen ja muihin vahingon aiheuttaneisiin seikkoihin nähden on kohtuullista. Kuitenkin jos vahinko on aiheutunut yksinomaan toisella puolella olevasta tämän lain 8 §:n 1 momentissa tai raideliikennevastuulain 5 §:ssä mai-

nitusta seikasta sellaisten seikkojen käymättä selville toisen puolen osalta, korvaus jää kokonaan ensiksi mainitun puolen suoritettavaksi.

Jos liikennevakuutusyhtiö on maksanut vahingonkorvausta yli oman osuutensa, sillä on oikeus saada raideliikennevastuulain mukaan korvausvelvolliselta, mitä se on tämän osalta maksanut.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä
kuuta 199 .

Helsingissä 19 päivänä tammikuuta 1999
